

Spis treści

Wstęp	11
1. Rozwój sieci parafialnej	25
1.1. Rozwój przestrzenny miasta	25
1.2. Podział diecezjalny i dekanalny miasta	26
1.3. Parafie erygowane do 1945 r.	32
1.3.1. Parafia katedralna p.w. św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty	32
1.3.2. Parafia p.w. św. Jakuba Apostoła	35
1.3.2.1. Parafia garnizonowa p.w. św. Katarzyny	41
1.3.3. Parafia p.w. Świętych Apostołów Piotra i Pawła	42
1.3.4. Parafia p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny	46
1.3.5. Parafia p.w. Chrystusa Króla	47
1.3.5.1. Kuracja p.w. św. Teresy od Dzieciątka Jezus	50
1.4. Parafie erygowane w latach 1945–1992	50
1.4.1. Parafia p.w. św. Józefa	50
1.4.2. Parafia p.w. Opatrzności Bożej	56
1.4.3. Parafia p.w. św. Antoniego	58
1.4.4. Parafia p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego	61
1.4.5. Parafia p.w. Matki Bożej Zwycięskiej i św. Jerzego	64
1.4.6. Parafia p.w. św. Michała Archanioła	65
1.4.7. Parafia p.w. św. Maksymiliana Kolbego	67
1.4.8. Parafia p.w. Matki Bożej Królowej Polski	69
1.4.9. Parafia p.w. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny.	71

1.4.10. Parafia p.w. Matki Bożej Łaskawej	73
1.4.11. Parafia p.w. Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa	75
1.4.12. Parafia p.w. Miłosierdzia Bożego	77
2. Zakony, zgromadzenia zakonne i instytut życia konsekrowanego	79
2.1. Zakony i zgromadzenia zakonne męskie	79
2.1.1. Zgromadzenie Najświętszego Odkupiciela	79
2.1.1.1. Niższe Seminarium Duchowne	86
2.1.2. Zgromadzenie św. Michała Archanioła	89
2.1.3. Towarzystwo Jezusowe	92
2.1.4. Zakon Braci Mniejszych – Reformatów	101
2.2. Zgromadzenia zakonne żeńskie	103
2.2.1. Zgromadzenie Sióstr św. Elżbiety	103
2.2.2. Zgromadzenie Sióstr Pasterek od Opatrzności Bożej	109
2.2.3. Zgromadzenie Córek Matki Bożej Bolesnej	116
2.2.4. Zgromadzenie Sióstr św. Michała Archanioła	121
2.2.5. Zgromadzenie Sióstr św. Józefa	125
2.2.6. Zgromadzenie Sióstr Karmelitanek Dzieciątka Jezus	132
2.3. Instytut Miłosierdzia Bożego	132
3. Ruchy, wspólnoty, stowarzyszenia i organizacje katolików świeckich	137
3.1. Ruchy, wspólnoty, stowarzyszenia i organizacje katolików świeckich w latach 1945–1949	137
3.2. Ruchy, wspólnoty, stowarzyszenia i organizacje katolików świeckich po 1949 r.	140
3.3. Historia wybranych ruchów, wspólnot, stowarzyszeń i organizacji	143
3.3.1. Apostolstwo Modlitwy	143
3.3.2. Bractwo Matki Bożej Nieustającej Pomocy oraz Straż Honorowa Matki Bożej Nieustającej Pomocy	145
3.3.3. Chrześcijańskie Stowarzyszenie Społeczne	146
3.3.4. Chrześcijański Uniwersytet Robotniczy	151
3.3.5. Droga Neokatechumenalna	153
3.3.6. Duszpasterstwo akademickie	153
3.3.7. Duszpasterstwo ludzi pracy	160
3.3.8. Duszpasterstwo niewidomych	162
3.3.9. Iuventus Christiana	163
3.3.10. Klub Inteligencji Katolickiej	164
3.3.11. Krucjata Eucharystyczna	170
3.3.12. Ruch Odnowy w Duchu Świętym	171
3.3.13. Ruch Światło-Życie	174

3.3.13.1. Domy Kościoła	176
3.3.14. Sodaliczki Mariańskie	177
3.3.15. Wspólnota Życia Chrześcijańskiego	180
3.3.16. Wyższy Instytut Wiedzy Religijnej	181
3.3.16.1. Studium Myśli Chrześcijańskiej	182
3.3.17. Zrzeszenie Katolików „Caritas”	184
3.3.18. Związek „Caritas”	187
4. Wydarzenia religijne i przejawy życia religijnego	196
4.1. Misje święte	196
4.2. Czuwania soborowe	199
4.3. Obchody milenijne diecezji chełmińskiej	202
4.4. Koronacja obrazu Matki Bożej Nieustającej Pomocy	206
4.5. Festiwal Piosenki Religijnej „Sacrosong”	211
4.6. Tygodnie kultury chrześcijańskiej	213
4.7. Msze św. w intencji Ojczyzny	215
4.8. Tydzień Kongresu Eucharystycznego	217
4.9. Ośrodki kultu maryjnego	218
4.9.1. Kult Matki Bożej Nieustającej Pomocy	218
4.9.2. Kult Matki Bożej Podgórskiej	223
4.10. Peregrynacja obrazu Matki Bożej Częstochowskiej	224
4.10.1. Peregrynacja w 1961 r.	226
4.10.2. Peregrynacja w 1978 r.	229
4.10.3. Peregrynacja w 1988 r.	231
4.10.4. Inne peregrynacje	232
4.11. Procesje	233
4.11.1. Procesja Bożego Ciała	235
4.11.2. Procesja Matki Bożej Nieustającej Pomocy	239
4.11.3. Procesja Najświętszego Serca Pana Jezusa	241
4.12. Ruch pielgrzymkowy	243
4.12.1. Pielgrzymki parafialne i zakonne	243
4.12.2. Piesza Pomorska Pielgrzymka na Jasną Górę	246
4.12.3. Pielgrzymki ludzi pracy	251
4.12.4. Pielgrzymki upamiętniające ks. Jerzego Popiełuszkę	252
4.13. Konsekracje i pogrzeby biskupów	253
4.13.1. Konsekracja biskupia ks. Bernarda Czaplińskiego	253
4.13.2. Pogrzeb biskupa łuckiego Adolfa Piotra Szelążka	254
4.14. Wizyty dostojników kościelnych	256
4.14.1. Prymas Polski kardynał Stefan Wyszyński	256

4.14.1.1. W drodze na ingres	257
4.14.1.2. Poświęcenie organów i obrazu Matki Bożej Nieustającej Pomocy . . .	259
4.14.1.3. Konferencja adwentowa	262
4.14.1.4. Wizytacja duszpasterska na Rudaku	262
4.14.1.5. Wizytacja duszpasterska na Podgórzu	263
4.14.2. Kardynał Karol Wojtyła	265
4.14.3. Prymas Polski kardynał Józef Glemp	267
4.14.4. Ksiądz prałat Agostino Casaroli	270
4.14.5. Przełożony generalny Towarzystwa Jezusowego o. Pedro Arrupe	270
4.14.6. Generał Zgromadzenia Najświętszego Odkupiciela o. Tarcisio Ariovaldo Amaral	271
4.14.7. Arcybiskup Adam Kozłowiecki i arcybiskup Emmanuel Milingo	272
4.14.8. Matka Teresa z Kalkuty	273
4.15. Katolicka Rozgłośnia Radiowa „Radio Maryja”	273
5. Represje władz komunistycznych wobec Kościoła katolickiego w Toruniu w latach 1945–1989	275
5.1. Problem budownictwa sakralnego i rozwoju sieci parafialnej	275
5.1.1. Budowa kościoła p.w. św. Józefa	276
5.1.2. Erygowanie parafii i budowa kościoła p.w. św. Michała Archanioła	280
5.1.3. Erygowanie parafii p.w. Matki Bożej Zwycięskiej i św. Jerzego	282
5.1.4. Budowa kościoła p.w. Matki Bożej Łaskawej	283
5.2. Zakony, zgromadzenia zakonne i instytut życia konsekrowanego pod lupą bezpieki	285
5.2.1. Konfiskata księgozbiorów zakonnych	285
5.2.2. Likwidacja Niższego Seminarium Duchownego	289
5.2.3. Starania jezuitów o uzyskanie na własność kościoła i domu zakonnego	295
5.2.4. Usunięcie siostr ze szpitali	299
5.2.5. Likwidacja i przejmowanie zakładów opiekuńczych prowadzonych przez siostry zakonne	304
5.2.6. „Nielegalna organizacja”. Służba Bezpieczeństwa wobec Instytutu Miłosierdzia Bożego	310
5.3. Inwigilacja katolików świeckich	312
5.3.1. Iuventus Christiana i Sodalicja Mariańska	313
5.3.2. Duszpasterstwo akademickie	314
5.3.2.1. Bezpieka wobec duszpasterzy akademickich	317
5.3.2.2. Bezpieka wobec członków duszpasterstwa	321
5.3.3. Klub Inteligencji Katolickiej	325
5.4. Władze komunistyczne wobec wydarzeń religijnych	329
5.4.1. Procesje	330

5.4.2. Pielgrzymki	337
5.4.2.1. Piesza Pomorska Pielgrzymka na Jasną Górę	343
5.4.3. Jasełka	347
5.4.4. Obchody milenijne diecezji chełmińskiej	349
5.4.5. Koronacja obrazu Matki Bożej Nieustającej Pomocy	353
5.4.6. Festiwal Piosenki Religijnej „Sacrosong '73”	355
5.4.7. Peregrynacja obrazu Matki Bożej Częstochowskiej	357
5.4.8. Wizyty prymasa Stefana Wyszyńskiego	359
5.4.9. Wizyty innych dostojników kościelnych	362
5.5. Inne formy represji	364
5.5.1. Polityka podatkowa na przykładzie ksiąg inwentarzowych	364
5.5.2. Usunięcie religii ze szkół i wprowadzenie punktów katechetycznych	369
5.5.3. Walka z krzyżem	376
5.5.4. Wydarzenia z 3 maja 1982 r.	380
Zakończenie	385
Wykaz skrótów	391
Spis tabel	394
Bibliografia	395
Indeks osób	431